

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΟΜΟΣ ΚΖ΄.

Συνδρομή ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.— Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι.— Γραφεῖον Διευθ. Ὁδ. Παρθεναγωγείου 14.

26 Φεβρουαρίου 1889

Τὸ κατωτέρω περὶ Ἀκαδημιῶν ἄρθρον ἐλήφθη ἐκ προσεχῶς ἐκδοθησομένου τεύχους τοῦ «Ἐγκυκλοπαιδικῆς Λεξικῆς».

ΑΚΑΔΗΜΙΑΙ

~~~~~*~~~~~

Οὕτω ὀνομάσθησαν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐκ τοῦ τόπου τῆς πλατωνικῆς διδασκαλίας σύλλογοι σοφῶν ἀνδρῶν, συνερχομένων ὅπως διαλέγωνται περὶ ἀντικειμένων σχετικῶν εἰς τὴν φιλοσοφίαν, τὰ γράμματα, τὰς ἐπιστήμας ἢ καὶ τὰς καλὰς τέχνας. Ἐπιφανεστάτη μετὰ τούτων εἶνε ἡ ἐν Ἰταλίᾳ λεγομένη τῆς *Κρούσκας*, ἰδρυθεῖσα ἐν Φλωρεντίᾳ τῷ 1582 πρὸς σύνταξιν τοῦ λεξικοῦ τῆς ἰταλικῆς γλώσσης, τὸ ὅποιον συντελεσθὲν καὶ ἐκδοθὲν κατὰ πρόωτον ἐν ἔτει 1612, ἐχρησίμωσεν ὡς πρότυπον εἰς τὰ ἔπειτα ἀπανταχοῦ τοιαῦτα. Ἡ ἐργασία τῶν Ἀκαδημαϊκῶν τῆς *Κρούσκας* πρὸς κανονισμόν τῆς ἰταλικῆς γλώσσης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐξακριβωθέντος κειμένου τῶν ἐνδόξων ποιητῶν καὶ λογογράφων δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν τῶν Ἀλεξανδρινῶν γραμματικῶν. Πλὴν τῆς ἀνωτέρω ἄξιαι μνείας εἰσὶν ἐν Ἰταλίᾳ ἡ «Ἀκαδημία τῶν Ἀρχαίων», ἰδρυθεῖσα ἐν Ῥώμῃ τῷ 1690 ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς Γραβίνα, ἧς ἕκαστον μέλος ἐλάμβανεν ὄνομα ἀρχαῖος ποιημένος, ἡ «Ἀκαδημία τῶν Λυγέων» καὶ ἡ «Ἀκαδημία τοῦ Πειράματος» (del Cimento), ἡ συστηθεῖσα ἐν Φλωρεντίᾳ τῷ 1657 ὑπὸ τοῦ Καρδινάλιου τῶν Μεδίκων πρὸς προαγωγὴν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ προαγαγούσα τῷ ὄντι ταύτας δι' ἀξιωμαθηνομένων πειραμάτων περὶ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἤχου, τοῦ φωτός, τῆς πίεσεως τοῦ ὕδατος καὶ ἄλλων τοιούτων. Μέλη τῆς Ἀκαδημίας ταύτης ἦσαν ὁ Βαρέλλης, ὁ Βιβάνης, ὁ Μαγαλότης, καὶ ἄλλοι οὐχ ἥττον ἐξοχοὶ ἐπιστήμονες. Κατὰ μίμησιν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ἰδρῦθησαν μετ' οὐ πολὺ καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ πλείστοι τοιοῦτοι φιλολογικαὶ καὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ σύλλογοι, ἐν αἷς πρωτεύουσιν ἡ «Βασιλικὴ Ἀκαδημία ἢ Ἐταιρία τοῦ Λονδίνου», ἡ πρὶν ἐδρεύουσα ἐν Ὁξφόρδῃ καὶ ἐκδίδουσα περισπούδαστον περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον: «Φιλοσοφικαὶ Πραγματεῖαι (Philosophical

transactions)» ἡ βερολίνεος «Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν», ἰδρυθεῖσα τῷ 1700 καὶ ἀναδειχθεῖσα ἐπὶ Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου διὰ τῆς δημοσιεύσεως πλείστων σπουδαιοτάτων διατριβῶν γεγραμμένων γαλλιστί, κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν ἐφ' ὅλον τὸν λήξαντα αἰῶνα παρὰ τοῖς λογίοις γερμανοῖς συνήθειαν τοῦ γράφειν λατινιστί ἢ γαλλιστί· ἡ ἐν ἔτει 1710 συστηθεῖσα «Ἀκαδημία τῆς Ὑψάλης», ἡ ἐν Πετρούπολει «Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν», ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς αὐτοκρατορίας Αἰκατερίνης τῆς Α' κατὰ πρόγραμμα συνταχθὲν ὑπὸ Πέτρου τοῦ μεγάλου. Ἄξιαι πλὴν τῶν ἀνωτέρω μνείας εἶνε ἡ ἐν Στοκχόλμῃ «Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν», ἡ «Βασιλικὴ Ἀκαδημία τῆς Μαδρίτης», ἡ ἐν Ταυρίνῳ «Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν», ἡ «Βασιλικὴ Ἐταιρία τοῦ Ἐδιμβούργου», ἡ «Ἐπιστημονικὴ Ἀκαδημία» τῆς Βοστόνης καὶ ἡ «Ἀσιατικὴ Ἐταιρία», ἡ σκοπὸν ἔχουσα πρὸ πάντων τὴν μελέτην τῶν μνημιῶν τῆς Ἰνδικῆς ἀρχαιότητος· ἀπὸ τινος δὲ χρόνου, ἐπληθύνθησαν καὶ αἱ ἐπαρχιακαὶ ἀκαδημαίαι, ἀσχολούμεναι ἰδίως περὶ τὴν ἐρευναν τῶν ἀρχαιοτήτων ἐκάστης ἐπαρχίας. Πλὴν τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τῶν φιλολογικῶν ὀνομάζοντο πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Γαλλίᾳ «Ἀκαδημαίαι» τὰ γυμναστήρια, ὅπου οἱ εὐγενεῖς ἐφήβοι ἐδιδάσκοντο τὴν ξιφασκίαν, τὴν ὄρχησιν, τὴν ἵππασίαν καὶ τὰς λοιπὰς τοῦ σώματος ἀσκήσεις· σήμερον δὲ καλεῖται «Ἰατρικὴ Ἀκαδημία» συμβούλιον ἐξ ἐπιφανῶν ἰατρῶν συνερχόμενον ὅπως διαφωτίζη τὴν γαλλικὴν κυβέρνησιν περὶ παντὸς ζητήματος δημοσίας ὑγιεινῆς, καθ' ὃν περίπου τρόπον τὸ παρ' ἡμῖν ἰατροσυνέδριον.

Ἀκαδημία Γαλλικὴ. Αὕτη ἰδρῦθη ἐν ἔτει 1635 ὑπὸ τοῦ Καρδινάλιου Ριχελιῆος, διακρίνεται δὲ τῶν λοιπῶν, διότι προορισμὸς αὐτῆς ὑπῆρξεν ἐξ ἀρχῆς νὰ περιλαμβάνῃ οὐχὶ εἰδικούς ἐπιστήμονας καὶ φιλόλογους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον πάντα τὸν ἀναδειχθέντα ὑπέροχον ἐν τῇ χρήσει τῆς γλώσσης ὡς ὄργανον ἐκφράσεως ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων, πάντας δηλ. τοὺς μεγάλους ποιητάς, συγγραφεῖς, ἱεροκλήρικας, δημοσιογράφους, πολιτικούς ῥήτορας, μυθιστοριογράφους, δραματοποιούς καὶ ἄλλους τεχνίτας τοῦ λόγου ἐν

Γαλλία. Ὡς ἐκ τοῦ τοιοῦτου αὐτῆς προορισμοῦ ἐπόμενον ἦτο νὰ κατασταθῇ δημοτικωτέρα πάσης ἄλλης ἐν Εὐρώπῃ, ὡς ἡ μόνη περιλαμβανούσα τοὺς ἄνδρας, ὧν τὰ ἔργα πολὺ μᾶλλον ἢ τὰ τῶν ἀσχολουμένων περὶ ὠρισμένην τινα ἐπιστήμην, ὀλόκληρον τὸ ἔθνος ἐγνώριζεν, ἐθαύμαζε καὶ ἠδύνατο νὰ ἐκτιμήσῃ. Ὁ διεξερχόμενος τὸν κατάλογον τῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως μέχρι σήμερον μελῶν τῆς «Γαλλικῆς Ἀκαδημίας,» ἀπὸ τοῦ Βουσουέτου καὶ τοῦ Ρακίνα μέχρι τοῦ Σατωβριάνδου, Λαμαρτίνου, Βίκτερος Οὐγώ, Θιέρσου καὶ Ρενὰν πείθεται ἀδιστακτικῶς, ὅτι οὐδὲν ἄλλο τοιοῦτο ἴδρυμα ἤξιώθη νὰ συνκριθῆται μετὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ ὅσους ἡ «Γαλλικὴ Ἀκαδημία» ἐνδόξους ἄνδρας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν γάλλων ἀκαδημαϊκῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῆ τοὺς τεσσαράκοντα, ὧν ἕκαστος κατέχει ἰσοβίως ὠρισμένην ἑδρὰν (fauteuil), ἥτις μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ μένει κενὴ μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ διαδόχου του. Ἐκ τούτου ἐκάστη τῶν τεσσαράκοντα τούτων ἑδρῶν ἔχει ἰδίαν ἱστορίαν, τὴν τῶν καθεστέντων ἐπ' αὐτῆς ἐπὶ δύο καὶ ἡμισυ αἰῶνα διασήμων ἀνδρῶν, ἢ «ἀθανάτων,» ὅπως ἐπεκράτησε τὸ ἔθος νὰ ὀνομάζωνται οἱ γάλλοι ἀκαδημαϊκοί. Ὅπως ἡ Ἀκαδημία τῆς Κρούσκας οὕτω καὶ ἡ Γαλλικὴ ἀνέλαβε τὴν σύνταξιν, τὴν διηνεκὴ συμπλήρωσιν καὶ τὴν κατὰ καιροὺς ἐκδοσιν τοῦ λεξικοῦ τῆς γαλλικῆς γλώσσης. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐργασία, ἡ ὀλίγιστα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἀπασχολοῦσα, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς παρὰ τῇ «Κρούσκᾳ» ὡς τὸ κύριον αὐτῆς ἔργον, πολὺ δὲ τούτου συμφωνότερον πρὸς τὸν προορισμὸν αὐτῆς καὶ ἐλκῦον τὴν προσοχὴν τοῦ καινοῦ εἶναι οἱ λόγοι οἱ ἐκφωνούμενοι ὑπὸ τῶν ἀκαδημαϊκῶν ὡς εἰσηγητῶν φιλολογικῶν ἀγωνισμάτων καὶ ἔτι μᾶλλον κατὰ πᾶσαν παραδοχὴν νέου τινὸς μέλους εἰς τὴν χορείαν τῶν «Ἀθανάτων.»

Ἡ πεποιθήσις ὅτι πᾶς ἐνδόξος συγγραφεὺς δικαιούται νὰ καταλάβῃ μίαν ἐκ τῶν τεσσαράκοντα τῆς Ἀκαδημίας ἑδρῶν εἶναι τοσοῦτον ἐρριζωμένη παρὰ τοῖς γάλλοις, ὥστε πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀδικηθέντων προσετέθη εἰς τὰς ἀνωτέρω πραγματικὰς μίαν ἰδανικὴν τεσσαρακοστὴν πρώτην ἑδρὰν, ἥτις ὑποτίθεται καταληφθεῖσα διάδοχικῶς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ τῶν ἐξῶχων ἀνδρῶν, ὅσοι ἕνεκα ποικίλων λόγων δὲν ἠξιώθησαν ζῶντες νὰ συμπεριληφθῶσιν μετὰ τῶν μελῶν αὐτῆς. Ἐπὶ τῆς πασῶν τιμιωτάτης τεσσαρακοστῆς πρώτης ταύτης ἑδρᾶς ἐτοποθετήθησαν δι' ὁμοφώνου καὶ ἀνεκκλήτου ἀποφάσεως τῆς κοινῆς γνώμης ὁ Πασκάλ, ὁ Καρτέσιος (Descartes), ὁ Μολιέρος, ὁ Λαρσφουκὸς, ὁ Βάυλος, ὁ Βωβερνάγης, ὁ συγγραφεὺς τοῦ Γιλ-Βλάς Λεσάζ, ὁ Ἀββᾶς Πρεβῶ, ὁ Πιρὼν, ὁ Ρουσσῶ, ὁ Ἀνδ. Χενιέρος (Chenier)

ὁ Βωμαρσαί, ὁ Σαμφόρτιος, ὁ Ῥιβαρόλ, ὁ Π. Λουδοβίκος Κουριέρος, ὁ Βαλζάκ, ὁ Λαμεναί καὶ τελευταῖος ὁ Βερανζέρος, ὁ μόνος ἀποποιηθεὶς νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν ἀκαδημαϊκοῦ, ἥτις κατ' ἐξαιρέσιν ἐπροσφέρετο εἰς αὐτὸν ἀπαλλοττόμενον ἀπὸ τῶν διατυπώσεων αἰτινες ἐπιβάλλονται παντὶ ὑποψηφίῳ.—Παρὰ τῇ ἀνωτέρω συνυπάρχουσιν τέσσαρες ἄλλαι ἀκαδημαῖαι, ἡ «τῶν Ἐπιγραφῶν,» τῶν «Ἐπιστημῶν» (τῶν ἀκριβῶν), τῶν «Ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν» καὶ τῶν «Καλῶν τεχνῶν», τὸ δὲ σύνολον τῶν πέντε ἀποτελεῖ τὸ λεγόμενον «Γαλλικὸν Ἴδρυμα» (Institut de France) τὸ ἀληθῶς μοναδικὸν ἐν Εὐρώπῃ, ὡς συνεννοῦν ἐν μιᾷ δέσμῃ πάντας τοὺς οἰοῦσθ' ἄγενας τοῦ πνεύματος πρὸς ἐξέυρεσιν τῆς ἀληθείας, ἐπικράτησιν τοῦ ἀγαθοῦ ἢ ἀποτύπωσιν τοῦ κάλλους.

Οὐδὲν τῶ ὄντι ὑπάρχει ἄλλο ἴδρυμα ὅπου ὁ ποιητής, ὁ φιλόσοφος, ὁ ἱστορικός, ὁ φιλόλογος, ὁ μαθηματικός, ὁ φυσιοδίφης, ὁ ἀστρονόμος, ὁ νομοδιδάσκαλος, ὁ ζωγράφος, ὁ γλύπτῃς, καὶ ὁ μουσικός δύναται ν' ἀποκαλῶσιν ἀλλήλους συναδέλφους. Οἱ συντάκται τοῦ περὶ «Γαλλικοῦ ἰδρύματος» νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1795, ἐν οἷς διέπρεπεν ὁ Δωνοῦ καὶ ὁ Κερνώ, ἐφαίνοντο ἐμπορούμενοι ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ὅτι πάντα τὰ προϊόντα τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος συνεχόνται πρὸς ἄλληλα ὡς κρίκοι ἀλύσου ἀδιασπάστου καὶ, πλὴν τούτου, ὅτι ἀφ' οὗ ἐκ τῆς ἐπιστήμης, τῆς φιλολογίας καὶ τῆς τέχνης ὠφελεῖται ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς ὀλόκληρον τὸ ἔθνος, εἰς τοῦτο ἐπιβάλλεται καὶ ἡ ὑποχρέωσις νὰ προάγῃ καὶ νὰ βραβεύῃ ταύτας. ΕΜΜ. Δ. ΡΟΪΔΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Εἶνε ὀδυνηρὸν νὰ μὴ ἀγαπᾷ τις πλέον καὶ νὰ αἰσθάνηται τὸν πόθον χωρὶς νὰ ἔχη καὶ τὴν δύναμιν νὰ ζωγωνήσῃ τὸ σβεσθὲν αἰσθημα.

Δύναται τις ν' ἀγαπήσῃ ἐν οἰαδῆποτε ἡλικίᾳ. Ὁ ἀληθὴς ἔρωσ πηγάζει ἐκ τῆς καρδίας καὶ ἡ καρδιά δὲν ἔχει ἡλικίαν.

Ἡ νεότης ἐν τῇ εὐτυχίᾳ εἶνε ἥττον ἀνυπόμονος τῆς ὥριμου ἡλικίας. Ἐχούσα εὐρὺ μέλλον πρὸ αὐτῆς δύναται ἀσφαλέστερον νὰ προσμένῃ.

Αἱ γυναῖκες ἐπλάσθησαν διὰ νὰ προσμένωσι, ν' ἀκούωσι καὶ ν' ἀποδέχωνται.

Οὐχὶ τὰ διαστήματα, ἀλλὰ τὰ κωλύματα μηκύνουσι τὰς ἀποστάσεις.

Τὸ μεδίαιμα ἐν τῷ γήρατι εἶνε τόσον προσφιλὲς ὅσον ὁ ἥλιος ἐν χειμῶνι.